

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ І МЕТОДИК ЇХ НАВЧАННЯ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
«_____» 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**2.3.1 ВС (ІМ) ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

Спеціальність 7.01020101 «Початкова освіта»
8.01020101 «Початкова освіта»
Педагогічний інститут

Київ – 2014 рік

УДК 378.1(073)
ББК 74.580

Психолого-педагогічні основи навчання іноземної мови у початковій школі: роб. навч. прог. [для студ. спец. 7.01020101/8.01020101 «Початкова освіта»] / уклад. О.В. Котенко. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. –25 с.

Розробники:

Котенко Ольга Володимирівна, завідувач кафедри іноземних мов і методик їх навчання Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук, доцент,
Лобода Ольга Володимирівна, старший викладач кафедри іноземних мов і методик їх навчання Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма обговорена на засіданні кафедри іноземних мов і методик їх навчання

Протокол від «4» лютого 2015 року № 4

Завідувач кафедри іноземних мов
і методик їх навчання

О.В. Котенко

Заступник директора
з науково-методичної
та навчальної роботи

М. А. Машовець

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма	8
<i>Змістовий модуль I</i>	
Загальні питання психолого-педагогічних основ навчання англ. мови.	8
<i>Змістовий модуль II</i>	
Психологічні особливості навчання дітей молодшого шкільного віку англ. мови	9
IV. Навчально-методична карта дисципліни	
«Психолого-педагогічні основи навчання англ. мови в початковій школі»	10
V. Структура лекційних і семінарських занять	11
VI. Завдання для самостійної роботи	14
Карта самостійної	16
VII. Індивідуальна навчально-дослідна робота студентів	19
VIII. Система поточного та підсумкового контролю	21
IX. Методи навчання	24
X. Методичне забезпечення курсу	24
XI. Рекомендована література	24

Пояснювальна записка

На сучасному етапі реформування освітньої системи України до вчителя початкової школи висувається низка вимог: окрім професійного рівня володіння іноземною мовою він повинен вміти побудувати навчальний процес таким чином, щоб досягти ефективності процесу розвитку іншомовних умінь молодших школярів. Учитель має бути творчою особистістю, він повинен відслідковувати та обирати раціональні форми організації навчального процесу, використовувати ефективні методи та прийоми навчання, оптимальні способи досягнення поставленої мети. З огляду на це, вчитель початкової школи повинен бути в курсі основних положень державної політики у галузі шкільної іншомовної освіти, а також досконало володіти закономірностями процесу навчання іноземної мови, бути ознайомленим з особливостями психологічної особистості школяра, сферою його пізнавальних інтересів, відповідати основним вимогам до особистості сучасного вчителя, в тому числі, у питанні його професійної майстерності.

Серед професійних умінь вчителя початкової школи, який навчатиме іноземної мови молодших школярів варто зазначити уміння враховувати вікові особливості цієї аудиторії, раціонально використовувати на уроці іноземної мови різноманітні засоби, які сприяють ефективності організації іншомовного спілкування, активно впроваджувати види діяльності, що активізують процес навчання англійської мови; створювати сприятливий психологічний клімат, що дозволяє учням розкривати свої індивідуальні можливості; критично оцінювати та аналізувати результати власної педагогічної діяльності та знаходити шляхи і способи її удосконалення.

Уміння вчителя раціонально організовувати педагогічне спілкування на уроці іноземної мови у початковій школі значною мірою визначає ефективність навчального процесу. При цьому поняття педагогічної взаємодії на уроці насамперед передбачає взаємопогоджену діяльність усіх суб'єктів навчального процесу, а також оптимальне взаєморозуміння між ними, що виникає у процесі виконання цієї діяльності, а також є психологічними умовами успішної педагогічної співпраці.

Пропонована програма містить питання методики навчання англійської мови, проблеми психологічних і педагогічних аспектів викладання англійської мови та наукові доробки, що стосуються питань педагогічної майстерності у процесі навчання англійської мови на початковому етапі навчання.

Навчальна дисципліна «Психолого-педагогічні основи навчання іноземної мови у початковій школі» має тісний зв'язок з нормативними дисциплінами «Методика навчання англійської мови», «Ділова іноземна мова», «Іноземна мова», «Психологія загальна та вікова», «Дидактика», «Психологія педагогічна».

Метою курсу є ознайомлення студентів із психолого-педагогічними основами викладання англійської мови у початковій школі, удосконалення умінь організації навчального процесу з іноземної мови з огляду на сучасні методичні підходи та провідний педагогічний досвід, а також вивщення професійної культури в процесі викладання іноземної мови, формування потреб рефлексії власного професійного розвитку.

Завдання курсу:

- ознайомити з практикою навчання іноземної мови з огляду на особистісні потреби учнів початкового ступеня навчання;
- удосконалити навички та вміння навчальної роботи з формування комунікативної компетентності учнів на основі програми з іноземної мови загальноосвітнього навчального закладу;
- усвідомити творчий характер процесу навчання іноземної мови, її психологічної природи;
- удосконалити уміння здійснення контролю рівня сформованості знань, навичок і вмінь учнів;
- навчити ефективного використання методів, прийомів та засобів навчання відповідно до етапу навчання;
- набути знання та практичні вміння організації професійно-педагогічної діяльності як розвиваючої взаємодії, спрямованої на створення особистості учня засобами іноземної мови;
- ознайомити із інноваційним педагогічним досвідом викладання іноземної (англійської) мови на початковому ступені навчання.

Програма навчальної дисципліни «Психолого-педагогічні основи навчання іноземної мови» складається з таких змістових модулів:

Модуль I. Загальні питання психолого-педагогічних основ навчання іноземної мови у початковій школі.

Модуль II. Психологічні особливості засвоєння іноземної мови молодшими школярами.

Кількість годин, відведеніх навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 72 години, з них: лекції -12 годин, семінарські заняття-12 годин, індивідуальна робота- 4 години, самостійна робота- 40 годин, модульний контроль- 4 години.

Вивчення магістрами та спеціалістами навчальної дисципліни «Психолого-педагогічні основи навчання іноземної мови у початковій школі» завершується складанням заліку (ПМК).

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС предмета НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс: Підготовка спеціалістів, магістрів	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>2 кредити</i></p> <p>Змістових модулів: <i>2 модулі</i></p> <p>Загальна кількість годин: <i>72 години</i></p> <p>Тижневих годин: <i>2 години</i></p>	<p>Галузь знань: 0101. Педагогічна освіта</p> <p>спеціальність: 7.01010201 Початкова освіта 8.01010201 Початкова освіта</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст», «магістр»</p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки спеціалістів: <i>1-й.</i></p> <p>Семестр: 2-й</p> <p>Рік підготовки магістрів: <i>1-й</i></p> <p>Семестр: 2-й</p> <p>Аудиторні заняття: <i>28 годин</i></p> <p>Лекції: <i>12 годин</i></p> <p>Семінарські заняття: <i>12 годин</i></p> <p>Індивідуальна робота: <i>4 години</i></p> <p>Самостійна робота: <i>40 годин</i></p> <p>Модульний контроль: <i>4 години</i></p> <p>Вид контролю: ПМК</p>

ІІ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п. п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Ауд	лекцій	Сем	індивід	самост

Змістовий модуль І. Загальні питання психолого-педагогічних основ навчання іноземної мови у початковій школі

1	Психолого-педагогічні особливості формування іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи			2	2	2	6	
2	Лінгвістичні основи навчання англійської мови			2	2		8	
3	Технологічні аспекти навчання англійської мови (методологія педагогічної діяльності)			2	2		6	
	Модульна контрольна робота №1							2
	Разом	36	14	6	6	2	20	2

Змістовий модуль ІІ. Психологічні особливості засвоєння іноземної мови молодшими школолярами

4	Організація та активізація навчально-виховного процесу з англійської мови у початковій школі			2	2		6	
5	Основні передумови успішної діяльності учнів початкового ступеня навчання на уроці англійської мови			2	2	2	8	
6	Прогнозування розвивальної та виховної функцій різних аспектів уроку англійської мови на початковому ступені навчання			2	2		6	
	Модульна контрольна робота № 2							2
	Разом	36	14	6	6	2	20	2
	Разом	72	28	12	12	4	40	4

ІІІ. ПРОГРАМА ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

Загальні питання психолого-педагогічних основ навчання іноземної мови у початковій школі

Тема 1. Психолого-педагогічні особливості формування іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи

Психологічні фактори успішності навчання англійської мови на початковому ступені. Особливості психофізіологічних характеристик учнів початкового ступеня навчання. Специфіка раннього навчання англійської мови дітей початкового ступеня навчання. Увага і уява учня, вплив зазначених психічних явищ на успішність оволодіння АМ. Способи комунікативного впливу: переконування і навіювання. Функції вчителя іноземної мови у початковій школі.

Література [1;2;4;6]

Тема 2. Лінгвістичні основи навчання англійської мови.

Предмет та методи дослідження навчальної дисципліни. Психолого-педагогічні основи навчання АМ. Метод критичного аналізу теоретичних джерел. Психологічні основи навчання англійської мови. Психологічна структура педагогічної діяльності. Педагогічні проблеми навчання АМ. Характеристика рефлексивного педагогічного управління діяльністю учнів на уроках АМ. Загально-дидактичні та суті методичні принципи навчання АМ. Структура змісту навчання АМ. Навчальний, розвивальний та виховний аспекти діяльності молодших школярів на уроках АМ. Навчання в структурі особистості. Розвиток у структурі особистості. Виховання у структурі особистості.

Література:[1;2;3;9]

Тема 3. Технологічні аспекти навчання англійської мови (методологія педагогічної діяльності).

Поняття про мікроструктуру професійної педагогічної діяльності, педагогічну дію як первинну функціональну одиницю педагогічної діяльності. Педагогічні ситуації та педагогічні задачі, їх співвідношення. Види педагогічних задач, їх класифікація. Ієрархія педагогічних задач в практичній діяльності вчителя. Ставлення вчителя до педагогічних рішень у процесі викладання АМ.

Поняття навичок та умінь. Поняття «тема» та «мовленнєва ситуація». Типові комунікативні ситуації. Сфера спілкування. Державний освітній стандарт з іноземної мови.

Література: [2;5;6]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. Психологічні особливості засвоєння іноземної мови молодшими школолярами

Тема 4. Організація та активізація навчально-виховного процесу з англійської мови у початковій школі

Форми діяльності учнів на уроці АМ. Загальні вимоги до форм діяльності учнів на уроці. Індивідуальна діяльність. Індивідуально-масове тренування. Робота в парах. Робота в групах. Ігрові форми навчальної діяльності. Проблеми активізації діяльності учнів початкового ступеня навчання на уроках АМ. Поняття про навчальну творчість, сутність, види навчально-творчої діяльності учнів. Класифікація проблемно-творчих ситуацій. Нестандартні уроки в системі організації навчально-творчої діяльності учнів, їх особливості. Мета та види нестандартних уроків, їхні педагогічні можливості. Активні методи навчання АМ. Характеристика активних та евристичних методів навчання. Навчальна гра як універсальний шлях активізації навчальної діяльності учнів на уроках АМ. Класифікація навчальних ігор. Прийоми стимулювання творчої активності учнів.

Література:[1;2;5]

Тема 5. Основні передумови успішної діяльності учнів початкового ступеня навчання на уроці АМ.

Профілактика помилок. Диференціація у навчанні АМ. Психологічний клімат на уроці АМ. Функції засобів навчання у різних формах діяльності учнів початкового ступеню навчання. Організаційний аспект діяльності молодших школлярів на уроці АМ. Самостійна робота на уроці АМ у початковій школі. Домашнє завдання. Інтенсивні напрями навчання АМ. Метод активізації резервних можливостей особистості молодшого школяра та колективу.

Література: [1;4;6]

Тема 6. Прогнозування розвивальної та виховної функції різних аспектів уроку АМ на початковому ступені навчання

Об'єкти розвитку і виховання на уроці АМ. Інформативний аспект. Мовознавчий аспект. Трудовий аспект. Організаційний аспект. Соціальний аспект. Контролюючий аспект. Психологічний аспект. Методичний аспект. Задача як педагогічний засіб розвитку учня. Особистісне і соціальне у процесі виховання засобами АМ. Виховання на уроці АМ. Особливості навчання АМ на початковому етапі навчання. Загальна характеристика учнів молодшого шкільного віку: психолог-педагогічний аспект.

Література: [1;4;5;7]

IV. Навчально-методична карта навчальної дисципліни.

Разом: 72 год., лекції – 12 год., семінарські заняття – 12 год., індивідуальна робота – 4 год., самостійна робота – 40 год, модульний контроль- 4 год.

Тиждень	1	2	3	4	5	6
модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Загальні питання психолого-педагогічних основ навчання іноземної мови у початковій школі			Психологічні особливості засвоєння іноземної мови молодшими школярами		
Кількість балів за модуль	81 бал			81 бал		
Лекції	1	2	3	4	5	6
Теми лекцій	Псих.-пед. особлив. форм. іншомовн. комунік. компетентності учнів поч. школи 1 б.	Лінгвістичні основи навчання англійської мови 1б.	Технологічні аспекти навчання англійської мови (методологія педагогічної діяльності)1 б.	Організація та активізація навч.-вих. процесу з АМ у ПШ 1 б.	Основні передумови успішної діяльності учнів початкового ст. навч. на уроці АМ 1 б.	Прогнозування розвивальної та виховної функцій різних аспектів уроку 1 б.
Теми семінарських занять	Психолого-педагогічні передумови навчання АМ у початковій школі 10+1б.	Ситуативне забезпечення навчально-мовленнєвої діяльності учнів на уроках АМ 10+1 б.	Педагогічні можливості вчителя в процесі стимулювання творчої активності учнів на уроках АМ 10+1б.	Система вправ в процесі навчання англійської мови на початковому ступені навчання 10+1б.	Особливості засвоєння звукового аспекту мовлення, оволодіння граматичними та лексичними навичками 10+1б.	Об'єкти розвитку та виховання на уроці АМ у початковій школі 10+1б.
Самостійна робота (40 б)	56*4=20 балів			56*4=20 балів		
ІНДЗ	30 балів					
Види поточного контролю (50 б)	МКР 1 25 балів			МКР 2 25 балів		
Підсумковий контроль	ПМК					

V. Структура лекційних і семінарських занять

Лекція 1. Психолого-педагогічні особливості формування іншомовної комунікативної компетентності учнів початкової школи (2 год.)

План лекції:

1. Психологічні фактори успішності навчання англійської мови на початковому ступені.
2. Увага і уява учня, вплив зазначених психічних явищ на успішність оволодіння АМ.
3. Способи комунікативного впливу: переконування і навіювання.
4. Функції вчителя іноземної мови у початковій школі.

Література: [1;2;5]

Лекція 2. Лінгвістичні основи навчання англійської мови (2 год.)

План лекції:

- 1.Зміст діяльності учнів на уроці іноземної мови. Загальна структура предмета «Іноземна мова».
- 2.Навчальний, розвивальний та виховний аспекти діяльності учнів на уроках АМ.
3. Навчання, розвиток, виховання у структурі особистості.
- 4.Основні джерела мотивації у навчанні іноземної мови.

Література: [1;2;4;7]

Лекція 3. Технологічні аспекти викладання англійської мови (методологія педагогічної діяльності) (2год.)

План лекції:

- 1.Поняття про мікроструктуру професійної педагогічної діяльності на уроках АМ.
- 2.Педагогічні ситуації та педагогічні задачі.
- 3.Види педагогічних задач, їх класифікація.

Література: [5;6;7]

Лекція 4. Організація та активізація навчально-виховного процесу з англійської мови у початковій школі (2 год.)

План лекції:

1. Державний освітній стандарт початкової загальної освіти. Базовий компонент.
2. Психо-фізіологічні особливості дітей молодшого шкільного віку.
3. Індивідуальні особливості учнів, що сприяють вивченю АМ.
4. Розвиток пізнавальних процесів у молодших школярів на уроках АМ.

Література: [3;6;8]

Лекція 5. Основні передумови успішної діяльності учнів початкового ступеня навчання на уроці АМ (2 год.)

План лекції:

- 1.Форми діяльності учнів на уроці АМ. та оптимальні умови їх застосування.
- 2.Психологічний клімат на уроці АМ.
- 3.Організаційний аспект діяльності молодших школярів на уроці АМ. Самостійна робота на уроці АМ. Домашнє завдання.
4. Інтенсифікація навчання АМ. Метод активізації резервних можливостей особистості та колективу.

Література: [1;4;6;7]

Лекція 6 Прогнозування розвивальної та виховної функцій різних аспектів уроку англійської мови на початковому ступені навчання (2 год.)

План лекції:

- 1.Об'єкти розвитку і виховання на уроці АМ.
- 2.Інформативний, мовознавчий, методичний аспекти навчальної діяльності учнів на уроках АМ у початковій школі.
- 3.Організаційний, соціальний, контролючий, психологічний аспект.
- 4.Особливості навчання АМ на початковому етапі навчання.

Література: [2;4;9]

Семінарське заняття 1. Психолого-педагогічні передумови навчання АМ у початковій школі (2 год.)

1. Психологічні основи навчання англійської мови.
2. Педагогічні проблеми навчання АМ.
3. Психологічна структура педагогічної діяльності.
4. Загально-дидактичні та суто методичні принципи навчання АМ.
5. Структура змісту навчання АМ.
6. Характеристика рефлексивного педагогічного управління діяльністю учнів.

Література: [1;3;6]

Семінарське заняття 2. Ситуативне забезпечення навчально-мовленнєвої діяльності учнів на уроках АМ (2 год.)

1. Проблеми активізації навчально–мовленнєвої діяльності учнів на сучасному уроці АМ.
2. Основні передумови спілкування учнів на уроці АМ, психологічний компонент.
3. Роль засобів навчання в організації мовленнєвої діяльності учнів на уроках АМ.
4. Психологічна готовність дитини молодшого шкільного віку до мовленнєвої діяльності іноземною мовою.

Література: [5;6;9]

Семінарське заняття 3. Педагогічні можливості вчителя в процесі стимулювання творчої активності учнів на уроках АМ.(2 год.)

1. Особистість вчителя як інструмент впливу в педагогічній взаємодії.
2. Педагогічні ситуації та педагогічні задачі, їх співвідношення.
3. Способи комунікативного впливу: переконування та навіювання.
4. Нестандартні уроки в системі організації навчального процесу з АМ.
5. Мета та види нестандартних уроків.
6. Проблеми активізації творчої активності учнів на уроках АМ.

Література: [5;6;9]

Семінарське заняття 4. Система вправ у процесі навчання англійської мови на початковому ступені навчання (2год.)

1. Види вправ для навчання фонетики.
2. Основні види вправ для формування граматичних навичок.
3. Види лексичних вправ. Підготовчі та мовленнєві вправи.
4. Комунікативні та умовно – комунікативні вправи. Організація вправляння.
5. Відбір навчального матеріалу для розробки вправ.

Література: [6;9]

Семінарське заняття 5. Особливості засвоєння звукового аспекту мовлення, оволодіння граматичними та лексичними навичками (2 год.)

1. Навчання інтонації. Вправи та завдання з навчання інтонації. Вводний фонетичний курс. Особливості проведення та організації фонетичних зарядок на початковому етапі навчання АМ.
2. Способи пред'явлення нового граматичного матеріалу. Використання наочних засобів у навчанні іншомовного граматичного матеріалу.
3. Особливості навчання лексики на початковому етапі навчання. Засоби семантизації лексичних одиниць.

Література: [6;7]

Семінарське заняття 6. Об'єкти розвитку та виховання на уроці АМ у початковій школі (2 год.)

1. Форми діяльності учнів на уроці АМ та оптимальні умови їх застосування.
2. Профілактика помилок.
3. Диференціація у навчанні АМ.
4. Психологічний клімат на уроці АМ.
5. Організаційний аспект діяльності учнів на уроці АМ.

Література:[2; 5;6]

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I

Тема 1. Лінгвістичні основи навчання англійської мови 5 год.)

Роль психічних процесів у навченні ІМ. Роль мотивації у процесі навчання ІМ. Співвідношення мимовільного та довільного запам'ятовування у навченні ІМ. Роль свідомих і несвідомих чинників у процесі навчання ІМ. Формування в учнів молодших класів уміння вчитись. Роль почуттів та емоцій у процесі навчання ІМ. Методика навчання ІМ та психологія особистості молодшого школяра.

Тема 2. Технологічні аспекти викладання англійської мови(методологія педагогічної діяльності) (5 год.)

Мікроструктура професійної педагогічної діяльності, умови її функціонування. Державний стандарт з ІМ. Рекомендації Ради Європи з мовної освіти. Відбір тематики мовлення з іноземної мови у сучасній шкільній теорії і практиці навчання.

Тема 3. Організація та активізація навчально-виховного процесу з англійської мови У початковій школі (5 год.)

Розвиток вітчизняної методики навчання іноземних мов та педагогіки у першій половині 20-го століття. Розвиток вітчизняної методики навчання іноземних мов у другій половині 20-го століття. Розвиток вітчизняної методики та психології навчання іноземних мов у 60-х роках 20-го століття. Розвиток сучасної зарубіжної методики

навчання	іноземних	мов.
----------	-----------	------

Основні теоретичні положення та шляхи практичної реалізації комунікативного методу в зарубіжній методиці навчання іноземних мов. Сучасні активні методи навчання.

Тема 4. Ситуативне забезпечення навчально-мовленнєвої діяльності учнів на уроках АМ у початковій школі (5 год.)

Проблеми активізації навчально–мовленнєвої діяльності учнів на сучасному уроці АМ. Основні передумови спілкування учнів на уроці АМ, психологічний компонент. Роль засобів навчання в організації мовленнєвої діяльності учнів на уроках АМ. Психологічна готовність дитини молодшого шкільногого віку до мовленнєвої діяльності іноземною мовою.

Змістовий модуль II

Тема 5. Особливості засвоєння звукового аспекту мовлення, оволодіння граматичними та лексичними навичками (5 год)

Навчання інтонації. Вправи та завдання з навчання інтонації. Вводний фонетичний курс. Особливості організації та проведення фонетичних зарядок на початковому ступені навчання АМ. Способи пред'явлення нового граматичного матеріалу. Використання наочних засобів у навчанні граматичного матеріалу. Застосування дидактичних ігор з метою навчання іншомовної лексики. Особливості навчання лексики на початковому ступені навчання АМ.

Тема 6. Система вправ у процесі формування іншомовних навичок на початковому ступені навчання (5 год.)

Комунікативний підхід до вивчення АМ. Типи та види вправ на формування мовних та мовленнєвих компетенцій. Система організації вправлення. Передумови успішності виконання різних видів вправ.

Тема 7. Основні передумови успішної діяльності учнів початкового ступеня навчання на уроці АМ (5 год.)

Фрагмент уроку АМ (початковий етап навчання) з використанням вправ, видів діяльності, прийомів та засобів навчання з огляду на врахування вікових особливостей та інтересів учнів. Урахування інтересів учнів на початковому етапі навчання АМ. Розвиток когнітивних процесів учнів як чинник прогнозування змісту навчання АМ. Нестандартні уроки АМ у початковій школі.

Тема 8. Прогнозування розвивальної та виховної функцій різних аспектів уроку АМ на початковому ступені навчання (5 год.)

Стратегії навчання АМ у початковій школі. Теоретичні засади формування змісту навчання АМ у початковій школі. Інформативний, мовознавчий, методичний аспекти уроку АМ на початковому етапі навчання.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1.			
Тема 1. Лінгвістичні основи навчання англійської мови (5 год.)	Semінарські заняття, індивідуальні заняття	5	1-2
1. Роль психічних процесів у навчанні іноземних мов 2. Роль мотивації у процесі навчання ІМ 3. Співвідношення мимовільного та довільного запам'ятування у навчанні ІМ 4. Роль свідомих і несвідомих чинників у процесі навчання ІМ 5. Формування в учнів молодших класів уміння вчитись 6. Роль почуттів та емоцій у процесі навчання ІМ 7. Методика навчання ІМ та психологія особистості молодшого школяра			
Тема 2. Технологічні аспекти навчання англійської мови (методологія педагогічної діяльності) (5 год.)	Semінарські заняття, індивідуальні заняття	5	3-4
1.Мікроструктура професійної педагогічної діяльності , умови її функціонування 2. Рекомендації Ради Європи з мовної освіти 3. Відбір тематики іншомовного мовлення у сучасній шкільній теорії та практиці навчання			
Тема 3. Організація та активізація навчально-виховного процесу з англійської мови у початковій школі (5 год.)	Semінарські заняття, індивідуальні заняття	5	6-7
1. Розвиток вітчизняної методики навчання іноземних мов та педагогіки у першій половині 20-го століття 2. Розвиток вітчизняної методики навчання іноземних мов у другій половині 20-го століття 3. Розвиток вітчизняної методики та психології навчання іноземних мов у 60-х роках 20-го століття 5. Розвиток сучасної зарубіжної методики навчання іноземних мов 6. Основні теоретичні положення та шляхи практичної реалізації комунікативного методу			

в зарубіжній методиці навчання іноземних мов 7. Сучасні активні методи навчання ІМ.			
Тема 4. Ситуативне забезпечення навчально-мовленнєвої діяльності учнів на уроках АМ у початковій школі (5год.) 1.Проблеми активізації навчально – мовленнєвої діяльності учнів на сучасному уроці АМ у ПШ. 2. Основні передумови спілкування учнів на уроці АМ., психологічний компонент. 3. Роль засобів навчання в організації мовленнєвої діяльності учнів на уроках АМ 4.Психологічна готовність дитини молодшого шкільного віку до мовленнєвої діяльності іноземною мовою	Семінарські заняття, індивідуальні заняття	5	8-9
Змістовий модуль 2.			
Тема 5. Особливості засвоєння звукового аспекту мовлення, формування іншомовних граматичних та лексичних навичок (5год.) 1. Навчання інтонації. Вправи та завдання з навчання інтонації 2. Вводний фонетичний курс 3. Особливості організації та проведення фонетичних зарядок на початковому етапі навчання АМ 4 Способи пред'явлення нового граматичного матеріалу 5. Використання наочних засобів у навчанні граматичного матеріалу 6. Використання дидактичних ігор з метою навчання іншомовної лексики 7. Особливості навчання лексики на початковому етапі навчання АМ	Семінарські заняття, індивідуальні заняття	5	10-й
Тема 6. Система вправ у процесі формування іншомовних навичок на початковому ступені навчання. (5год.) 1.Комунікативний підхід до вивчення АМ 2. Типи та види вправ на формування мовних та мовленнєвих компетенцій 3. Система організації іншомовного вправляння 4. Передумови успішності виконання різних видів іншомовних вправ	Семінарські заняття, індивідуальні заняття	5	11-й

<p>Тема 7. Основні передумови успішної діяльності учнів початкового ступеня навчання на уроці АМ (5год.)</p> <p>1. Фрагмент уроку АМ (початковий етап навчання) з використанням вправ, видів діяльності, прийомів та засобів навчання з огляду на врахування вікових особливостей та інтересів учнів</p> <p>2. Урахування інтересів учнів на початковому етапі навчання АМ</p> <p>3. Розвиток когнітивних процесів учнів як чинник прогнозування змісту навчання АМ</p> <p>4. Нестандартні уроки АМ у початковій школі</p>	<p>Семінарські заняття, індивідуальні заняття</p>	<p>5</p>	<p>12-й</p>
<p>Тема 8. Прогнозування розвивальної та виховної функцій різних аспектів уроку АМ на початковому ступені навчання (5год.)</p> <p>1. Стратегії навчання АМ у початковій школі</p> <p>2. Теоретичні засади формування змісту навчання АМ у початковій школі.</p> <p>3. Інформативний, мовознавчий, методичний аспекти уроку АМ. на початковому етапі навчання</p>	<p>Семінарські заняття, індивідуальні заняття</p>	<p>5</p>	<p>13-й</p>
<p>Разом: 40год.</p>	<p>Разом: 40балів</p>		

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

ІНДЗ – індивідуальна навчально-дослідна робота студентів, що ґрунтуються на їхній самостійній пошуковій та проектній роботі. Одним із видів ІНДЗ є **реферат**, результати виконання якого представляються у вигляді доповіді-презентації на семінарському занятті із застосуванням мультимедійних засобів. Список тем для рефератів зазначено нижче.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Орієнтовна структура ІНДЗ - науково-педагогічне дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел. Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано у таблицях.

Критерії оцінювання ІНДЗ (науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	5 балів
2.	Складання плану реферату	3 бали
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	10 балів
4.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	10 балів
5.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки, список використаних джерел)	2 бали
Разом		30 балів

Шкала оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату)

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	26-30	Відмінно
Достатній	21–25	Добре
Середній	16–20	Задовільно
Низький	0–15	Незадовільно

Реферат виконується та захищається упродовж семестру. Реферат виконується у відповідності до вимог, розроблених та затверджених кафедрою іноземних мов і методик їх навчання.

Орієнтовна тематика ІНДЗ з навчальної дисципліни
«Психолого–педагогічні основи навчання іноземної мови в початковій школі»

1. Особливості формування мовленнєвих механізмів учнів початкового етапу навчання.
2. Урок АМ як навчальний діалог учителя з учнем.
3. Передумови ефективності професійного мовлення вчителя.
4. Основні етапи розвитку вітчизняної методики у 20-му столітті.
5. Теоретичні та практичні аспекти проблеми відбору тематики для навчального процесу з АМ у початковій школі.
6. Комунікативний підхід у зарубіжній методиці навчання АМ.
7. Проблема трактування помилок в методиці навчання АМ.
8. Внесок непрямих методів у методику навчання АМ.
9. Навчання іншомовного читання учнів 1–4 класів ЗНЗ.
10. Основні етапи розвитку зарубіжної методики у 20-му столітті.
11. Особливості навчання іншомовного аудіювання учнів молодшого шкільного віку.
12. Аудіювання у навчанні АМ на початковому ступені ЗНЗ.
13. Застосування інноваційних технологій навчання на уроках АМ у ПШ.
14. Особистість учителя як інструмент впливу в педагогічній взаємодії на уроках АМ у ПШ.
15. Формування країнознавчої та лінгвокраїнознавчої компетенцій учнів 1–4 класів ЗНЗ.
16. Організація позакласної роботи з АМ у початкових класах.
17. Особливості проведення позакласних заходів у 1–4 класах ЗНЗ.
18. Проблема створення ефективного підручника та його використання у навчальному процесі з АМ у ПШ.
19. Використання підручника як основного засобу навчання АМ у початковій школі.
20. Урахування вікових психологічних особливостей та інтересів молодшого школяра у навчанні АМ.
21. Особливості навчання 2-ї іноземної мови на початковому етапі навчання.

22. Використання перекладу як ефективного способу навчання АМ у практиці сучасної школи.
23. Формування навичок іншомовного письма АМ у молодших школярів.
24. Навчання іншомовної граматики учнів молодшого шкільного віку.
25. Розвиток пізнавальних процесів у молодших школярів засобами іноземної мови.
26. Використання музики у методиці навчання АМ у практиці початкової школи.
27. Навчання іншомовної граматики учнів молодшого шкільного віку.
28. Навчання молодших школярів іншомовного діалогічного мовлення.
29. Розвиток монологічних умінь учнів молодшого шкільного віку.
30. Формування особистості молодшого школяра засобами іноземної мови.
31. Використання дидактичних ігор на уроках АМ у початковій школі.
32. Рольові ігри як ефективний вид діяльності на уроках АМ у початкових класах ЗНЗ.
33. Використання автентичних матеріалів іншомовних газет та журналів у навчальному процесі з АМ.
34. Особливості формування лексичних навичок у навчальному процесі з англійської мови у початковій школі.
35. Активізація пізнавальної діяльності учнів молодшого шкільного віку на уроках АМ.
36. Формування соціокультурної компетенції учнів молодшого шкільного віку на уроках АМ засобами англомовного фольклору.
37. Мовленнєві особливості класної комунікації на початковому етапі навчання у ЗНЗ.
38. Використання художньої літератури у навчанні АМ у ПШ.
39. Навчання ситуативно-обумовленого іншомовного спілкування у практиці сучасної школи.

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Психолого–педагогічні основи навчання іноземної мови у початковій школі »

Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ - **30 балів.**

VIII СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів з дисципліни «Психолого–педагогічні основи навчання іноземної мови у початковій школі» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів **більше 100.**

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де

зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблицях.

Розрахунок рейтингових балів

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	6	6
2.	Відвідування семінарських занять	1	6	6
3.	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	8	40
4.	Робота на семінарському занятті, в т. ч. доповідь, дискусія, виступ, повідомлення	10	6	60
5.	ІНДЗ	30	1	30
6.	Модульна контрольна робота	25	2	50
Максимальна кількість балів		192		

Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів: 192/100 = 1, 92

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи контролю:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; реферат.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Порядок переведення рейтингових показників успішності згідно європейської шкали ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у таблиці.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни. успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності. поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою. передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульні контрольні роботи.

Реферативні дослідження, які виконує студент за визначену тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

своєчасність виконання навчальних завдань;
 повний обсяг їх виконання;
 якість виконання навчальних завдань;
 самостійність виконання;
 творчий підхід у виконанні завдань;
 ініціативність у навчальній діяльності.

IX. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

МЕТОДИ: семінарські та індивідуальні заняття, самостійна робота студентів, навчально-дослідна робота студентів.

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

опорні конспекти лекцій (курс лекцій з «Психолого-педагогічних основ навчання іноземної мови у початковій школі» (електронний варіант)); робоча навчальна програма; тестові завдання для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів; програмно-методичні розробки для інтерактивної дошки СМАРТ.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Вікова психологія: навч. посіб./[О. П. Сергєєнкова, О. А. Столлярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка]. - К.: Центр учебової літератури, 2012.-384 с.
2. Гальскова Н.Д. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика: учеб. пособие для студ. лингв. ун-тов и фак. ин. яз. высш. пед. учеб. заведений / Н.Д. Гальскова, Н.И. Гез. – 6-е изд., стер. – М.: Издательский центр «Академия», 2009. – 336 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб./О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін.. 2-ге вид.- К.-: Каравела, 2008.-400с.
4. Лозова О.М. Психологічні аспекти засвоєння іноземної мови : навч.-метод. посіб. / О.М. Лозова. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2011. – 108 с.
5. Педагогічна майстерність : Підручник/ І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.., За ред.. І. А. Зязюна.-2-ге вид., К.: Вища шк., 2004.-422 ст.

Додаткова:

6. Котенко О. В. Методика навчання іноземних мов у початковій школі: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./О. В. Котенко, А. В. Соломаха [та ін.].-К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013.- 356 с.

7. Щукин А.Н. Обучение иностранным языкам: Теория и практика: Учебное пособие для преподавателей и студентов.- 3-е изд. /А. Н. Щукин.- М.: Филоматис, 2007. – 480 с.
8. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов/ Іноземні мови 2-12 класи. - К.- ВТФ «Перун», 2005.-208 с.
9. Редько В. Г. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів початкової школи: метод. посіб. [для вчит. Іноз. мови]/ В. Г. Редько.-К.: Генеза,2007.-136 с.